

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

Midler til Fremskaffelse af Byggegrunde og 1½ Mill. Kr. til Byggelaan.

Efter § 2 bevilges der for hvert af de nævnte Finansaar af Statskassen 7,5 Mill. Kr. til Jordkøbslaan og Byggelaan til Arbejderboliger paa privat indkøbt Jord samt 750000 Kr. til Byggelaan til Arbejderboliger, der opføres for Landmandens Regning. Man vil altsaa se, at Bevillingen er forhøjet med godt og vel 50 pCt.

Jeg skal i denne Forbindelse nævne, at Kommissionen i § 9, Stk. 3., har foreslaaet, at de i et Finansaar uudnyttede Beløb vel kan overføres til Anvendelse i det følgende Finansaar, men ikke som efter den nugældende Lov til senere Finansaar, idet man frygter for, at der i det sidste Finansaar inden for en 3-aarig Periode skulde være saa betydelige Beløb til Disposition, at deres Udnyttelse vilde fremkalde et umaadeligt Behov for Byggematerialer, hvilket kan betyde en Fare for det almindelige Byggeri i Landdistrikterne. Jeg har her for mit Vedkommende i særlig Grad haft Opmærksomheden henvendt paa Oprettelsen af Husmandsbrug. Man maa nemlig frygte, at der vil herske Knaphed paa Byggematerialer endnu nogle Aar frem i Tiden.

Jeg skal anbefale ogsaa dette Lovforslag til en hurtig og velvillig Behandling i det høje Ting.

Wittrup: De nu forelagte Lovforslag danner i Grunden et Hele, idet det er det samme Spørgsmaal, der behandles i begge. Jeg skal ikke sige meget om selve Lovforslagene, idet der jo er opnaaet Enighed om dem i det andet høje Ting og vi nu har hørt en udmærket Redegørelse af den højtærede Landbrugsminister angaaende forskellige Forhold.

De to Lovforslag er meget betydningsfulde, som det ogsaa blev fremhævet af den højtærede Landbrugsminister, idet de vil bidrage til, ja, næsten være afgørende for, at man kan bevare den Del af Arbejdskraften paa Landet, som naturligt hører hjemme der. En af Hovedbetingelserne for, at man kan bevare den fornødne Arbejdskraft paa Landet, er, at der er passende Boliger for den. Det er godt, at der nu træffes effektive Foranstaltninger til, at disse Arbejderboliger kan bevares til Brug efter deres Formaal, nemlig til Landarbejdere, idet der efter deres Opførelse har vist sig en Tendens til at søge at frigøre dem, naar de ef en eller anden Grund skal skifte Ejere. Der har vist sig en vis

Tilbøjelighed til, at private erhverver dem til Boliger, udløser Laanene og altsaa bruger Husene til andet Formaal end det oprindelige. Jeg hilser med Glæde de Sikkerhedsforanstaltninger, der træffes for at bevare disse Boliger for deres oprindelige Formaal.

Der er kun een Ting, jeg nærer nogen Ængstelse for, og det er, om det under de nu herskende Prisforhold vil være muligt for 13 500 Kr. at opføre en forsvarlig Arbejderbolig paa Landet. Men det maa vi se hvor langt vi kan naa med. Det er ikke let under de nuværende Forhold at følge med i den voldsomme Prisstigning, der sker paa alle Omraader og sikkert ogsaa vil virke generende her. Da man imidlertid i det andet høje Ting har akkviesceret ved Beløbet 13 500 Kr. efter at have formaaet den højtærede Minister til at forhøje Beløbet med 500 Kr., maa vi haabe, at det vil lykkes i de kommende Aar at faa opført en Række gode og sunde Arbejderboliger omkring i vore Landsbyer. Vi ved jo, at de er eftertragtede; Ministerens Redegørelse viser ogsaa, at de er det, eftersom der er langt flere kvalificerede Ansøgere, end man har kunnet imødekomme. Derfor maa det ogsaa være tilfredsstillende, at der nu stilles større Beløb til Raadighed end tidligere. Om disse Beløb saa er tilstrækkelige, turde maaske være tvivlsomt, hvis der var de fornødne Materialer til Raadighed, men jeg tror, at Materiale-mangelen i de nærmest følgende Aar vil gøre, at de bevilgede Midler vil være tilstrækkelige.

Ligeledes hilser jeg med Tilfredshed, at det Areal, som skal høre til en Arbejderbolig, forhøjes fra 800 m² til 1 000 m², idet det giver Plads til en rimelig Have, til Hønseshold og hvad der nu ellers hører til en saadan Arbejderbolig, for at det kan blive et virkeligt Hjem for Familien og for de Børn, som skal vokse op i det. Efter min Mening er en saadan Arbejderbolig det sundeste Voksested, der kan tænkes for den kommende Slægt, maaske efter Husmandsbruget.

Med disse Ord skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale de to Lovforslag til hurtig og velvillig Behandling i det høje Landsting.

Nielsen-Man: De to foreliggende Lovforslag har ligesom Lovforslaget om Opførelse af Statshusmandsbrug været behandlet i en Kommission, hvor der er opnaaet Enighed, ligesom der i Folketinget er opnaaet Enighed om dem. Man kan vel